

**Uchwała Nr LIV/421/23
Rady Miejskiej w Rynie
z dnia 22 lutego 2023r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 – 2025
dla Miasta i Gminy Ryn.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz., 40), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 447) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023 -2025 dla Miasta i Gminy Ryn stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Ryn.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Rynie

Juliusz Brant

Załącznik
do Uchwały Nr LIV/421/23
Rady Miejskiej w Rynie
z dnia 22 lutego 2023r.

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2023-2025

DLA MIASTA I GMINY RYN

WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny, celem którego jest objęcie szczególną pomocą rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmacniania rodziny.

Rodzina, jako podstawowa komórka społeczna spełnia istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Jest ona pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i umiejętności życiowe.

Nadrzędnym celem polityki prorodzinnej jest stworzenie odpowiednich warunków do pełnego rozwoju i właściwego funkcjonowania rodziny. Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności w realizacji funkcji psychospołecznych.

Zaburzeniem prawidłowego funkcjonowania rodziny może być: ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, narkomania, przemoc, brak mieszkania, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, przestępczość, długotrwałe choroby. Stanowią one zagrożenia współczesnej rodziny i mogą prowadzić do wykluczenia społecznego.

Działania pomocowe skierowane do rodzin wymagają wielopłaszczyznowego postrzegania sytuacji osób i rodzin oraz zintegrowanej współpracy różnych instytucji w celu zmniejszenia niewłaściwych zachowań rodziców, które niejednokrotnie stwarzają konieczność odebrania im dzieci. Istniejący system dopuszcza bowiem możliwość podjęcia decyzji o zabraniu dziecka z rodziny często w sytuacji, której można byłoby zaradzić. Przemoc, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych są najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Bardzo często problemy te dostrzegane są zbyt późno.

Ustawa kładzie nacisk na współpracę między instytucjami, które mają kontakt z dzieckiem, wprowadza przepisy, które wzmacniają działania profilaktyczne, dają możliwość powołania asystentów rodziny i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zagrożone kryzysem są, zgodnie z ustawą, stale monitorowane przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników medycznych oraz inne instytucje, które kontaktują się z rodziną, w tym także, w razie potrzeby, przez kuratorów sądowych i policję.

Niniejszy Program skupia się przede wszystkim na opiece świadczonej rodzinie przez jednostki pomocy społecznej, ponieważ znaczna część zadań z zakresu opieki nad dzieckiem i rodziną realizuje Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zadania zakładają zatem działania zorientowane na zabezpieczanie potrzeb rodziny, tworzenie pozytywnego środowiska wychowawczego, poprawę jakości życia rodzin, jak również podejmowania interwencji i obejmowania opieką dzieci w sytuacjach zagrożenia ich dobra.

Wszystkie działania Programu powinny być skoncentrowane na wsparciu rodziny biologicznej w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji, poprzez wspólne działania właściwych instytucji i społeczności lokalnej w celu wyeliminowania konieczności zabierania dzieci z rodziny. Wynika to z zasady pomocniczości, stanowiącej zasadę konstytucyjną.

Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców Miasta i Gminy Ryn.

DIAGNOZA DEMOGRAFICZNA I SPOŁECZNA

Na koniec grudnia 2022 roku liczba mieszkańców Gminy Ryn wynosiła ogółem 5414, w tym 2688- miasto, 2726 - wieś), w tym 2739 kobiet, 2675 mężczyzn. Bezrobotni zarejestrowani według stanu na koniec listopada 2022 roku w Gminie Ryn to 150 osób (w tym kobiety – 91), w tym z prawem do zasiłku 23 osoby (w tym kobiety – 10).

Ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i źródło finansowania w roku 2022 skorzystało 328 rodzin – 521 osób w rodzinach, na ogólną kwotę 665977 zł. Powodem przyznania pomocy było:

bezrobocie – 102 rodziny

długotrwała lub ciężka choroba – 67 rodzin

ubóstwo – 27 rodzin

niepełnosprawność – 71 rodzin

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 27

potrzeba ochrony macierzyństwa - 15

alkoholizm – 3 rodziny

trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego – 2 rodziny

zdarzenie losowe – 2 rodziny

Rodzin z dziećmi korzystających z pomocy było 76, w tym 28 rodzin niepełnych oraz 21 rodzin wielodzietnych.

Z danych uzyskanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Giżycku wynika, że na dzień 31 grudnia 2022 roku w pieczy zastępczej ogółem umieszczonych było 20 dzieci pochodzących z gminy Ryn, w tym: 15 w rodzinnej pieczy zastępczej (2 - rodziny zastępcze niezawodowe, 10- rodziny zastępcze spokrewnione); 5 w instytucjonalnej pieczy zastępczej (placówki opiekuńczo – wychowawcze). Gmina Ryn poniosła w roku 2022 wydatki za dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej w wysokości 56180 zł oraz za dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w wysokości 70369 zł.

I CEL GŁÓWNY

Tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmocnienia rodziny oraz opieki nad dzieckiem i rodziną.

II CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Promowanie wartości rodziny i wzmocnienie jej potencjału rozwojowego.

- wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz rodzinnych spotkań
- umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych
- wspieranie wychowawczej roli placówek oświatowych, opiekuńczych, kulturalnych stowarzyszeń, kościołów oraz innych podmiotów
- diagnozowanie przyczyn niewydolności rodzin wobec dzieci

2. Rozwijanie form pomocy rodzinie w środowisku.

- praca asystenta rodziny
- praca socjalna
- realizowanie dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolu
- maksymalne wykorzystanie możliwości realizowanych przez Gminę programów rządowych skierowanych do dzieci i uczniów (np. stypendia szkolne, Karta Dużej Rodziny)

- wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodzin oraz formach pomocy rodzinom w różnych zakresach
- prowadzenie działań zmierzających do zapewnienia dzieciom i młodzieży udziału w zajęciach pozalekcyjnych w szkole, świetlicy szkolnej, świetlicach wiejskich, Regionalnym Parku Edukacji, Kultury i Turystyki w Rynie
- wdrażanie skutecznych programów zapobiegających kryzysowi w rodzinie i umożliwiających wychodzenie z sytuacji kryzysowych
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (Zespół Interdyscyplinarny) oraz profilaktyka uzależnień (psychoterapeuta uzależnień, psycholog)

3. Zabezpieczenie pieczy zastępczej.

- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie
- współpraca z Sądem Rejonowym w Giżycku
- współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

4. Wdrażanie nowoczesnych metod pracy z dzieckiem i rodziną.

- podnoszenie poziomu wiedzy i doskonalenie umiejętności osób pracujących z rodzinami- inicjowanie współpracy interdyscyplinarnej na rzecz rodziny

III REALIZATORZY PROGRAMU

1. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
2. Urząd Miasta i Gminy Ryn
3. Zespół Interdyscyplinarny
4. Miejsko-Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
5. Zespół Szkolno-Przedszkolny

IV PARTNERZY

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
2. Policja
3. Służba Zdrowia
4. Sąd Rejonowy
5. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
6. Regionalny Park Edukacji, Kultury i Turystyki w Rynie
7. Stowarzyszenia

V OKREŚLENIE SPODZIEWANYCH REZULTATÓW

1. Poprawienie funkcjonowania rodzin z problemami poprzez realizowanie celów głównych i szczegółowych.
2. Podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz rodziny przez jednostki zaangażowane w Program.
3. Poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym.
4. Poprawa stanu bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.
5. Zmiana postaw społecznych.
6. Zmniejszenie liczby dzieci kierowanych do całodobowych placówek oświatowo – wychowawczych.

7. Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin.

VI ŹRÓDŁA FINANSOWANIE PROGRAMU

W realizacji działań programowych stosowane będą mechanizmy finansowe pozwalające na jak najskuteczniejsze i najpełniejsze wykonanie złożonych celów. Szczegółowe znaczenie ma tu montaż finansowy, który ułatwi zaangażowanie środków pochodzących z różnych źródeł:

1. budżet Gminy
2. środki Unii Europejskiej
3. inne fundusze zewnętrzne, tj. programy rządowe, konkursy.

Planowanie wydatków na poszczególne działania będzie dokonywane corocznie, po uzyskaniu informacji o wielkości środków przyznanych na dany rok.

VII MONITORING I EWALUACJA

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena realizacji. Monitoring Programu umożliwi wgląd w realizację poszczególnych zadań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskanie informacji pozwoli na planowanie działań i rozwijanie Programu. Ocena odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy realizacji założeń Programu dokonanej przez MGOPS w odniesieniu do danych z diagnozy. Po zakończeniu realizacji programu zostanie natomiast dokonana ocena, która pozwoli określić wszystkie uzyskane efekty oraz wskazać elementy, które ułatwiły bądź utrudniły realizację zadań.

Miejscem realizacji programu jest obszar Miasta i Gminy Ryn. Koordynatorem Programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rynie. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb.

Rezultatem podjętych działań w ramach monitoringu i ewaluacji będzie raport o którym mowa w art. 179 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, sporządzony w oparciu o informacje przekazane przez partnerów.

VIII PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków dla poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie prorodzinnego, zdrowego stylu życia. Aby zamierzone cele zostały osiągnięte w realizację Programu powinny włączyć się aktywnie wszystkie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Rynie

Juliusz Brant